

JEUGDPORTRET VAN EEN ROTTERDAMSE REDER ALBERT J.M. GOUDRIAAN (1871-1945*)

DOOR DR. A.J. TEYCHINÉ STAKENBURG

ONDER de schare van jonge, veelbelovende mannen, die omstreeks de eeuwwisseling de veilige begrensdheid van hun dorpsgemeenschap en het agrarisch leven van het platteland verlieten om het te verwisselen voor een energieke carrière en een stedelijk bestaan vol haast onbeperkte mogelijkheden, zijn er velen 'van eenvoudigen huize'. Die uitdrukking houdt dan in een bonte verscheidenheid van afkomst, waaronder net zo goed dagloners, tuinders, kleine neringdoenden als smidsknechten en zeelui vallen. Binnen een cirkel met een straal van ongeveer dertig kilometer, waarvan het opkomend en van levenslust overlopend Rotterdam het middelpunt vormt, lopen tienduizenden in dit spinnweb gedurende de jaren 1880-1890 naar het hart, waarvan een magische aantrekkingskracht uitgaat. Dit veroverd met zijn krachtige klop al gauw de provincie Zuid-Holland, en weinig later het gehele land. In grote lijnen heeft de lokale overheid het kader ontworpen, waarbinnen industrie, haven, handel en bankwezen hun plaats kunnen gaan innemen. Tussen noorder- en zuideroever van de stad stroomt als een symbool van niet-aflatende beweging de eerst sinds kort - en nu voor goed - gereed gekomen Nieuwe Waterweg naar zee. En beweging is leven.

Maar niet alleen in eigen land vindt deze trek plaats; er zijn ook honderden die, van buiten de Nederlandse grenzen gekomen, in Rotterdam, de nieuwe wereldwissel, blijven hangen en er bedrijven stichten, zoals een Thomsen, een Steinweg, een Koenigsfeld en een Müller. Het Oost-Westverkeer vice-versa brengt Duits en Engels bloed in het opkomend patriciaat aan de Waterweg en zorgt voor het eerst voor deelneming in internationale belangen, waarvan de financiële niet de geringste zijn.

Het lijkt maar een stap, van Zegwaard naar Rotterdam, welke Albert Johan Marie Goudriaan op 28 januari 1887 als bijna zestien jaar oude bakkersknecht deed, op welke datum hij zich - toen komend uit de Herderslaan 35 te 's-Gravenhage - in het